

Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο

Ανάλυση αποφάσεων ΟλΣτΕ 1901 και
1906/2014

Ευγ. Β. Πρεβεδούρου

Τμήμα Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΟλστΕ 1906/2014

Περίληψη απόφασης

- Οι υπηρεσίες της ΕΥΔΑΠ παρέχονται μονοπωλιακά
- Σχέση των υπηρεσιών της ΕΥΔΑΠ με τη διασφάλιση της επιβίωσης
- Αβεβαιότητα ως προς τη συνέχεια της παροχής υπηρεσίας (με αυτόν τον βαθμό αναγκαιότητας) δεν συγχωρείται από το ά. 5 παρ. 5 του Συντάγματος καθώς και από το ά. 21 παρ. 3 του Συντάγματος
- Η αποξένωση του ελληνικού Δημοσίου από την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΥΔΑΠ, η διατήρηση του οποίου είναι αναγκαία για να μην μετατραπεί η δημόσια επιχείρηση σε ιδιωτική, συνιστά παράβαση των ά. 5 παρ. 5 και 21 παρ. 3 του Συντάγματος.
- Ακύρωση της απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων κατά το μέρος που μεταβίβασε στο ΤΑΙΠΕΔ τις μετοχές της ΕΥΔΑΠ.
- Σύνδεση με το ενωσιακό δίκαιο, που εξαιρεί τις υπηρεσίες ύδρευσης από οδηγίες για δημόσιες συμβάσεις.

Εισαγωγικές παρατηρήσεις και ζητήματα παραδεκτού

- Προσβαλλόμενη πράξη (η πράξη της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων με την οποία μεταβιβάζονται μετοχές της ΕΥΔΑΠ που ανήκουν στο Δημόσιο στο ΤΑΙΠΕΔ). Ζητήματα νομικής φύσης των επίμαχων πράξεων.
- Οι περιπτώσεις της ΕΥΑΘ και της ΔΕΠΑ
- Ν. 3985/2011 για τις αποκρατικοποιήσεις, που μνημονεύει την ΕΥΔΑΠ.

-Ο νόμος αναφέρεται στα περιουσιακά στοιχεία (επιχειρήσεις, υποδομές, μονοπωλιακά δικαιώματα και ακίνητα) του Δημοσίου που μπορούν να αποκρατικοποιηθούν για την είσπραξη εσόδων με σκοπό την πληρωμή του χρέους.

- Ν. 3986/2011, ο οποίος προβλέπει την ίδρυση του ΤΑΙΠΕΔ (Ανώνυμη εταιρία που ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο και εξυπηρετεί αποκλειστικά σκοπό δημοσίου συμφέροντος [την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους]).

-Ο νόμος διευκρινίζει ότι το ΤΑΙΠΕΔ δεν ανήκει στον δημόσιο τομέα και επ' αυτού δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που διέπουν εταιρίες που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο δημόσιο. Το ΤΑΙΠΕΔ διέπεται από τις διατάξεις περί ανωνύμων εταιριών.

-Διαδικασία μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων στο ΤΑΙΠΕΔ

-Συνοψίζοντας: νομική φύση ταμείου (ΤΑΙΠΕΔ) και σκοπός δημοσίου συμφέροντος που εξυπηρετεί η λειτουργία του

- Ζητήματα εννόμου συμφέροντος των αιτούντων δικαστική προστασία.

Η μεταβίβαση των μετοχών της ΕΥΔΑΠ στο ΤΑΙΠΕΔ

- Η ανάγκη διασφάλισης της αρχής της συνεχούς λειτουργίας και η παροχή υπηρεσιών ζωτικής σημασίας υπό την εγγύηση του κράτους
- Σκ. 22 της απόφασης (περί της αναίρεσης του χαρακτήρα της επιχείρησης ως δημόσιας):

-«Ο χαρακτήρας, όμως, της δημοσίας επιχειρήσεως αναιρείται στην περίπτωση της αποξενώσεως του Ελληνικού Δημοσίου από τον έλεγχο της ανωνύμου εταιρείας δια του μετοχικού κεφαλαίου, ήτοι της αποξενώσεώς του από εκείνο το ποσοστό των μετοχών (μεγαλύτερο του 50% σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας και το καταστατικό) που εξασφαλίζει τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα και τη δυνατότητα εκλογής, από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, της πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της εταιρείας που διαμορφώνει τη στρατηγική και πολιτική της ανάπτυξής της και διαχειρίζεται τα περιουσιακά στοιχεία της.»

-«Στην περίπτωση αυτή η δημόσια επιχείρηση ιδιωτικοποιείται όχι μόνον τύποις, δια της υπαγωγής της στις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου που διέπουν τις ανώνυμες εταιρείες, αλλά και κατ' ουσίαν, μετατρεπόμενη σε ιδιωτική επιχείρηση, διότι παρέχεται σε ιδιώτες επενδυτές η νομική δυνατότητα συγκεντρώσεως του ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου που εξασφαλίζει τον ιδιοκτησιακό έλεγχο και την εκλογή της πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας.»

-«Η δε κατ' ουσίαν μετατροπή της δημοσίας επιχειρήσεως σε ιδιωτική, που λειτουργεί με γνώμονα το κέρδος, καθιστά αβέβαιη τη συνέχεια της εκ μέρους της παροχής προσιτών υπηρεσιών κοινής ωφελείας, και δη υψηλής ποιότητας, η οποία δεν εξασφαλίζεται πλήρως με την κρατική εποπτεία.»

- **Συμπέρασμα δικαστηρίου:** «Συνεπώς, η αποξένωση του Ελληνικού Δημοσίου από την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., του οποίου η διατήρηση είναι αναγκαία – υπό το δεδομένο νομικό καθεστώς – για να μη μετατραπεί η δημόσια επιχείρηση σε ιδιωτική, συνιστά παράβαση των άρθρων 5 παρ. 5 και 21 παρ. 3 του Συντάγματος και για τον λόγο αυτό, που βασίμως προβάλλεται, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η κρινόμενη αίτηση»
- **Μειοψηφία**

Αξιολόγηση της απόφασης

- Η ιδιαιτερότητα της προσέγγισης της απόφασης και η ένταξή της στη νομολογία του ΣτΕ: ναι μεν δεν υπάρχει υπηρεσία που συνδέεται με τον στενό πυρήνα της κρατικής λειτουργίας αλλά δεν είναι νοητή, εν προκειμένω, η αποξένωση του ελληνικού Δημοσίου από την επιχείρηση. Έθεσε όρια που δεν είχαν τεθεί στην προηγούμενη νομολογία του.
- Διάκριση προηγούμενης νομολογίας: Υπηρεσίες που συνδέονται με τον στενό πυρήνα της κρατικής λειτουργίας (και δεν επιτρέπεται να ασκούνται από άλλους φορείς πλην του δημοσίου)/υπηρεσίες που μπορεί να παρέχονται από διάφορους φορείς ανεξαρτήτως της νομικής τους μορφής, οι οποίοι τελούν υπό την εποπτεία του κράτους.
- Συσταλτική ερμηνεία του νομικού πλαισίου των ιδιωτικοποιήσεων με κριτήρια όχι οικονομικά
- Το ζήτημα της ύπαρξης της ρυθμιστικής αρχής
- Συμπέρασμα: τίθενται νέα όρια στην αποκρατικοποίηση, έγινε νέα διαφοροποίηση στα ζωτικά αγαθά μεταξύ αναγκάων για την αξιοπρεπή διαβίωση και αναγκάων για την επιβίωση και κρίθηκε ότι η κρατική εποπτεία δεν αρκεί στην περίπτωση των αναγκάων αγαθών για την επιβίωση

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

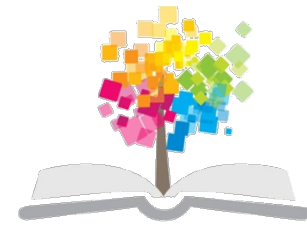

ΟλστΕ 1901/2014

ΕΡΤ ΑΕ

- Περίληψη της απόφασης
- Δεν προκύπτει ότι επιβάλλεται η λειτουργία δημόσιου φορέα ραδιοτηλεόρασης
- Η διακριτική ευχέρεια του νομοθέτη
- Ν. 4173/2013
- Μειοψηφία

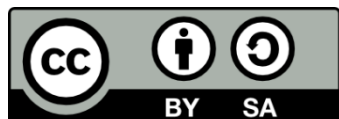

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: <Β. Τσιγαρίδας>

Θεσσαλονίκη, <21.05.2015>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ